

3. Боровик А.В. Результати анонімного опитування засуджених осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі в УВП, щодо заподіяння їм тілесних ушкоджень чи катувань. Рівне, 2017. 12 с.

4. Дервянко Н.З. Результати анонімного опитування засуджених осіб, які відбувають покарання у пенітенціарних установах Рівненської області, щодо заподіяння їм тілесних ушкоджень чи катувань іншими засудженими та персоналом установ виконання покарань. Рівне, 2020. 94 с.

ЩОДО МІСЦЯ ПРОФІЛАКТИКИ ВІДВЕРНЕННЯ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Джамадзе Т. Г.

*доктор юридичних наук, професор
Академії Європейської освіти
м. Тбілісі, Грузія*

Білецький А. В.

*студент IV курсу юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
ім. академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Як встановлено в ході даного дослідження свою роль, місце та особливості реалізації при здійсненні заходів спеціально-кримінологічного запобігання корупційним злочинам має й діяльність по їх відверненню, під якою в науці розуміють специфічний напрям спеціально-кримінологічного запобігання, що складаються із сукупності заходів, спрямованих на окремі групи та конкретних осіб, які виношують злочинні наміри, замислюють вчинення злочинів і позитивно сприймають злочинний спосіб життя, з метою дискредитування злочинної поведінки, добровільної відмови від злочинної мотивації та наміру або продовження злочинної діяльності [1, с. 144]. При цьому, усередині зазначеного напрямку запобіжної діяльності науковці констатують відмінність між: а) заходами спрямованими на усунення більш-менш позбавлених індивідуальності криміногенних об'єктів; б) заходами, що вживаються до конкретних осіб, у яких виник та психологічно сформувався злочинний намір (мотив), і він реально почав матеріалізовуватися, проявлятися [2, с. 31].

Першу групу заходів по відверненню злочинів умовно можна назвати загальними, тобто такими, що спрямовані на певне коло або групу щодо усунення або нейтралізації їх злочинних намірів, добровільної відмови від злочинної поведінки [2, с. 32].

Друга група – індивідуальне відвернення злочинів – являє собою специфічний комплекс заходів, які здійснюються різними суб'єктами запобіжної діяльності, щодо осіб, про яких достовірно відомо, що вони замислюють вчинення злочинів з метою активного втручання і впливу на свідомість, волю, поведінку, спосіб життя [2, с. 32].

Як у зв'язку з цим зауважив В. В. Голіна, відвернення злочинів має місце тоді, коли злочинна поведінка проходить етап від моменту формування злочинного мотиву до початку виконання злочину [1, с. 144–145]. Виходячи з цього він розділив заходи запобігання злочинній мотивації на дві групи:

1. Заходи переорієнтації антисуспільної настанови.

До таких заходів, зокрема, відносяться: а) спеціальні економічні та соціально-психологічні програми, які розраховані на те, щоб людина в суспільстві отримувала більш-менш повне задоволення своїх потреб і відмовлялась від злочинних намірів; б) заходи, спрямовані на формування у громадян антикримінальної культури; в) кримінологічна поінформованість населення для його більш тісного співробітництва з правоохоронними органами; г) організаційно-правові заходи, які підвищують у людей почуття відповідальності та виробляють у них уявлення про допустимі засоби досягнення своїх потреб [1, с. 145].

2. До активних контрзаходів запобігання злочинній мотивації належать: а) заходи переконання; б) заходи різних форм примусу; в) заходи застереження; г) заходи допомоги особам, звільненим з місць позбавлення волі [1, с. 145].

Як показало вивчення юридичної літератури, за відверненням злочинів як одним з напрямів запобіжної діяльності у сфері боротьби із злочинністю визнається самостійність і специфічність, оскільки центр цієї роботи переноситься на стадію, коли з'являється умисел та приймається рішення на виконання злочину [3, с. 329]. Крім цього, під відверненням злочинів науковці розуміють сукупність видів діяльності, що здійснюється колом суб'єктів запобігання злочинам шляхом розробки і реалізації цілеспрямованих професійних заходів [2, с. 31].

Якщо розглянути це питання через зміст запобігання корупційним злочинам, зокрема, що вчиняються персоналом установ виконання покарань, то варто продемонструвати у зв'язку з цим декілька статистичних викладок. Так, тільки у 2016 році персоналом УВП було вчинено 5 (2015 р. – 16) корупційних правопорушень.

Все це свідчить про низький рівень реалізації у діяльності відповідних суб'єктів запобігання корупційним злочинам заходів по їх відверненню, як на загальному та індивідуальному рівні. Зокрема, у

2016 році (як, власне у попередні роки (1991–2015 р.р. [4, с. 100–111] та у 2017 р. [5, с. 2–3]) через зловживання впливом та вчинення інших корупційних проявів у роботі тих чи інших служб та посадових осіб УВП засудженими було допущено 298 злочинів (2015 р. – 458), у тому числі ті, що мають пряме відношення до корупційної злочинності персоналу установ виконання покарань.

Література:

1. Кримінологія : підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків : Право, 2014. 440 с.
2. Запобігання злочинності (теорія і практика) : навч. посібн. / Голіна В. В. – Харків : Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.
3. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика: [У 3 кн.]. Кн. 1 Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки / А. П. Закалюк. Київ : видавн. дім «Ін Юре», 2007. 424 с.
4. Дані про Державну кримінально-виконавчу службу України за 2017 рік [Електронний ресурс] // Міністерство юстиції : сайт. Київ, 2017. Режим доступу: <https://minjust.gov.ua>. Назва з екрану.
5. Про діяльність підрозділів охорони, нагляду та пожежної безпеки установ виконання покарань у 2017 році : інформ. бюл. Київ : Міністерство юстиції України, 2018. 39 с.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ НЕВИКОНАННЯМ РІШЕННЯ СУДУ В РАМКАХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Льїна О. В.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри кримінально-правової політики та кримінального права

Інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Пучко А. В.

студентка II курсу денної форми навчання

Інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

11 вересня 1997 р. Україна приєдналась до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі – ЄКПЛ, Європейська